

طراحی بیمارستان

تألیف: حسین سوداگر

آرشیست و شهر ساز

فوق لیسانس مهندسی معماری از ایران

متخصص شهرسازی از فرانسه (DEA)

عضو هیئت علمی و پژوهشی دانشگاه

برنده لوح تقدیر بهترین کتاب از دانشگاه کارشناس

رسمی دادگستری در امور ساختمان

سحر محیط مافی (کارشناس ارشد معماری)

بازنگری: دکتر شراره سوداگر (آرشیست)

سرشناسه	: سوداگر، حسین
عنوان و نام پدیدآور	: طراحی بیمارستان/ تألیف حسین سوداگر، سحر محیط مافی؛ بازنگری شراره سوداگر
مشخصات نشر	: تهران: دانش و فن، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۵ ص.: مصور(رنگی)، جدول(رنگی)، نمودار.
شابک	: ۵۰۰۰۰۰ ریال ۰-۵۸-۲۹۴۵-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست	: قیفا
نویسنده	
موضوع	: معماری بیمارستان
موضوع	: Hospital architecture
موضوع	: بیمارستان‌ها -- بخش‌ها -- طرح و ساختمان
موضوع	: Hospital wards -- Design and construction
موضوع	: بیمارستان‌ها -- استانداردها
موضوع	: Hospitals -- Standards
موضوع	: بیمارستان‌ها -- مبلمان، تجهیزات و غیره
موضوع	: Hospitals -- Furniture, equipment, etc
شناسه افزوده	: محیط مافی، سحر
شناسه افزوده	: سوداگر، شراره
رده بندی کنگره	: RA۹۶۷
رده بندی دیویی	: ۷۲۵/۸۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۸۱۴۵

انتشارات دانش و فن

عنوان	: طراحی بیمارستان
ترجمه و تألیف	: حسین سوداگر-سحر محیط مافی
بازنگری	: شراره سوداگر
ناشر	: دانش و فن
تیراژ	: ۱۰۰ جلد
نوبت چاپ	: چاپ اول ۱۳۹۸
صفحه‌آرایی	: سحر محیط مافی
چاپ	: چاپ و صحافی سام
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۴۵-۵۸-۰
قیمت	: ۵۰۰۰۰۰ ریال
	: حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

دانش و فن: مقابل در اصلی دانشگاه تهران، خیابان فخررازی، کوچه نیکپورپلاک ۲

تلفن: ۶۶۹۷۵۱۲۹-۶۶۹۷۱۴۸۹-۶۶۹۵۴۳۶۵-۶۶۴۱۶۵۶۳ تلفکس: ۶۶۹۷۱۵۱۲

فصل اول : طراحی بیمارستان

۲.....	انواع بیمارستان
۲.....	معیارهای برنامه ریزی و طراحی بیمارستان
۵.....	سیر کولاسیون در بیمارستان
۶.....	قسمت بایگانی پرونده های طبی
۸.....	آزمایشگاه
۱۱.....	اورژانس (بخش فوریت های پزشکی)
۱۵.....	رادیولوژی
۱۵.....	فونکسیون رادیولوژی

فصل دوم : جراحی در بیمارستان

۲۴.....	بخش جراحی
۳۱.....	اصول کلی در بخش جراحی
۳۳.....	موقعیت بخش در بیمارستان
۳۴.....	ابعاد بخش اعمال جراحی
۳۵.....	مسیر حرکتی در قسمت جراحی
۴۱.....	عوامل مهم تأثیرگذار در طراحی بخش جراحی
۴۲.....	آزمایشگاه
۴۴.....	بخش زایمان (بخش مامایی)
۴۹.....	قسمت بستری نوزادان
۵۰.....	سرویس فیزیوتراپی
۵۳.....	رختشویخانه
۵۶.....	اندازه و موجودی رختشویخانه
۵۷.....	آشپزخانه ی مرکزی
۶۰.....	ایستگاه پرستاری، دارو و کار تمیز

فصل سوم : بستری بیمارستان

۶۴.....	بخش بستری بیمارستان

فصل چهارم : بخش مراقبتهای ویژه

۷۸	..... بخش مراقبتهای ویژه
۷۹	..... اتاق بیماران تحت نظر
۸۰	..... ارتباط با بخش های تشخیص درمانی
۸۱	..... ارتباط بخش های مراقبت ویژه با بخش های پشتیبانی بیمارستان
۸۲	..... اقتصاد طرح و بهره برداری
۸۳	..... عملکرد فضاهای بخش مراقبت ویژه
۸۴	..... ایستگاه پرستاری
۸۵	..... فضاهای بخش مراقبت ویژه در بیمارستان های ناحیه ای، منطقه ای، قطبی
۸۶	..... جزییات بخش CCU و ICU
۸۹	..... تهویه مطبوع بیمارستان
۹۲	..... طراحی دکوراسیون اتاق انتظار بیمارستان
۹۳	..... نورپردازی
۹۵	..... ایمنی بیمارستان در مقابل زلزله و آتش سوزی

فصل پنجم : طراحی بیمارستان مدرن

۱۰۲	..... طراحی بیمارستان مدرن
۱۰۳	..... سیستم های ایمنی در بیمارستان
۱۰۵	..... دربهای ضد حریق
۱۰۵	..... ایمنی در برابر زلزله
۱۰۶	..... دفع زباله های بیمارستانی

فصل ششم : نمونه پروژه های دانشجویان ممتاز

۱۰۸	..... طراحی بیمارستان (منتخب دانشجو)
۱۲۸	..... منابع

مقدمه:

یکی از مراکز مهم درمانی و بهداشتی بیمارستان است. با توجه به پیشرفت تکنولوژی تحول عظیم در بیمارستان بوجود آمده و با وجود آمدن تخصص های مختلف در امور پزشکی وضعیت بیمارستان ها بکلی دگرگون گردیده و در اثر بوجود آمدن تکنولوژی مهندسی پزشکی یک انقلاب مهم رخ داده و امروزه با جرأت میتوان گفت بسیاری از بیماری هایی که در قدیم علاج ناپذیر بودند امروز میتوان براحتی این بیماری ها را درمان نمود. با توجه به پیشرفت روزافزون تکنولوژی در امور پزشکی ممکن است فضاهایی که امروز برای بیمارستان در نظر میگیریم در آینده نزدیک این فضاها کوچک یا غیر قابل استفاده باشد. بنابراین دیوارهای داخلی بیمارستان باید طوری ساخته شود که بتوان به راحتی این دیوارها را با اجزای دیگر نمود. برای این منظور میتوان از دیوارهای پیش ساخته بتنی استفاده نمود و همچنین بیمارستان باید دارای زمینی کافی، به ده و در آینده بتوانیم آنرا گسترش دهیم. نکته ی دیگر انتخاب مصالح خوب است که هم بتوان به زیبایی بیمارستان بیافزاید. و هم از نظر بهداشتی قابل قبول باشد. انتخاب محل بیمارستان بسیار مهم است و معمولاً شهرساز با در نظر گرفتن عوامل مختلف از جمله قابل دسترسی بودن، دور از سرو صدا و سایر نیازها محل آنرا در طرح جامع مشخص میکند.

نکته توجه این است که در هر بیمارستان باید پارکینگ برای پزشکان و کارکنان در نظر گرفته شود و همچنین بیمارستان باید دارای برق اضطراری بوده و در هنگام لزوم از این برق استفاده میشود. باید توجه داشت که بیمارستان ها انواع و اقسام مختلف دارند و در اینجا مطالعات انجام شده برای بیمارستان عمومی است.

باید توجه داشت که تأسیسات بیمارستان از اهمیت ویژه ای برخوردار است بنابراین در این مورد باید آرشیکت ها از مهندسين با تجربه ای که قبلاً بیمارستان ساخته اند استفاده نمایند.